

eVOKES

Valtakunnallinen ohjausalan osaamiskeskus

Elinikäisen ohjauksen kokonaisuus

Mikkeli 16.2.2015
Sakari Saukkonen

www.evokes.fi

Ohjaus

- Monet merkitykset
- Monialaisuus
- Onko ohjauksella kohde?
- Ihminen vai prosessi vai molemmat?
- Ohjauksen tavoitteet – kuka asettaa?

Aina vähän paremmin

- Yhteiskunnallisia ja poliittisia tavoitteita
- Ryhmien tavoitteita
- Yksilöjen tavoitteita
- ”Hyvän” tavoittelu
- Onko ohjaus siis keino hyvien tavoitteiden saavuttamiseksi?

Ohjauksessa

- Keskiössä on prosessi, jossa
- ihminen voi tarkastella omia voimavarojaan,
- ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia sekä
- tulevaisuuden näkymiä.
- Ihminen voi oppia itsestään, muista ihmisistä ja ympäristöstään sekä
- oppia tekemään päätöksiä ja valintoja sekä toteuttamaan ne.

Siten

- Ihmistä ei ohjata, vaan
- oleellista on päätöksenteon ja toimeenpanon prosessi.
- Ohjauksen eettisten periaatteiden mukaisesti ohjausta ei voi nähdä pelkästään keinona toteuttaa valittua politiikkaa.

Ohjauksen kirjo

- Ohjaus voi olla tiedottamista, tiedon hakemista ja etsimistä asiakkaan kanssa, neuvontaa, avustamista ja tukemista, ohjaamista paremman asiantuntijan tai tahon luo, syvällistä neuvottelua tai keskustelua, elämän pohtimista, päätöksentekotaitojen opettelua, valintojen aiheuttamien ahdistusten työstämistä
- Esimerkiksi: ihminen voidaan ohjata kuntoutukseen, mutta kuntoutus ei ole ohjausta.
- Ohjausta voidaan tarvita toimintojen luonteen vuoksi (palveluohjaus) – se ei ole kuitenkaan ”ohjausta”
- Koskaan se ei ole terapiaa, koskaan se ei ole valmiille reitille pakottamista

Elinikäinen ohjaus

- Suomalaisessa ajattelussa hyvin laaja käsite, jonka alaan kuuluu asiantuntijatyötä ja kohtaamisia ihmisten kanssa ainakin koulutuksen, työelämän, työhaun, terveydenhuollon, sosiaalityön ja nuorisotyön kentillä.
- Elämänsuunnittelu, elämänhallinta, kokonaisvaltainen hyvinvointi
- Tämän vuoksi monihallinnollinen yhteistyö korostuu

Ohjauksen kärjet

- Elinikäisen ohjauksen tärkeimmät sisällöt ovat:
- Koulutuksen valintoihin ja nivelvaiheisiin, koulutuksellisiin tavoitteisiin sekä opiskelun etenemiseen ja läpiviemiseen sekä
- työelämätaitoihin, ammattitaitoon ja osaamiseen, työnhaun taitoihin sekä työssä kehittymisen taitoihin liittyvät kysymykset.
- ”Educational and vocational guidance” + ”Career development”

ELO valtakunnallisesti

- Valtakunnallinen ELO-yhteistyöryhmä – OKM, TEM ja STM
- ELY-alueiden vastuu aluetyöstä
- Nuorisolain velvoitteet kunnille
- Uusi oppilashuoltolaki
- Perusopetuksen OPSin uudistus
- Hyvän ohjauksen kriteerit (OPH)
- Kansallinen laadunvarmistus (?)

VOKES

- www.evokes.fi
- www.elgpn.eu
- Vokesin tehtävän on koota tietoa elinikäistä ohjausta koskevan päätöksenteon pohjaksi sekä olla mukana kehittämässä elinikäistä ohjausta.
- Työtä tehdään ympäri Suomea – Jyväskylä ei ole ainoa onnena tässä asiassa!